KURJER WARSZAWSKI.

D. 2. Września. — Rok 1844. Poniedziałek. № 234. Jutro, Ś. Eufrozyna. Koronacja NN. PAŃSTWA.

Wczoraj w Kościele Metrop: Ś. JANA w czasie Summy, Artyści muzyczni wykonali dzieła religijne *Hajdena* i *Słoczyńskiego*. W kościele XX. *Augustjanów* Artyści i Amatorowie wykonali dzieła muzycz: *Rejsigera*, *Ejblera* i *Damsego*. W kościele XX. *Reformatów* Mszę J. *Krogulskiego*, Graduał „Justus" tegoż.

Wczoraj w południe Towarzystwo pobożnych Warszawian, poprzedzone 6ciu Chorągwiami, Krzyżem i 2ma Dachownemi, rozpoczęło pieszą pielgrzymkę do *Częstochowy*, na Odpust Najświętszej MARJI *Narodzenia* czyli *siewnej*.

Dokończenie Postanowienia N. PANA o medalach. Art. 11. W przedstawieniach do nagród w medalach, mających być noszonemi na wstążkach orderowych na szyi, zachowane być winno w ogólności stopniowanie, w art. 3m ustanowione, według którego do nagród medalowych na wstążce orderu Śgo ANDRZEJA, przedstawiać należy tylko, kiedy przedstawiani posiadaią iuż medale na wstążkach wszystkich młodszych orderów, i w żadnym razie nie wprost z pominięciem iednego z nich. Art. 12. Osoby, ozdobione medalami noszonemi na szyi, wolne są osobiście od zaciągu wojskowego, ieżeli należą do tej kategorji; również nie podlegaią żadnej karze cielesnej, w razie popełnionego przestępstwa. Art. 13. Żydzi, ozdobieni na mocy art. 4go medalami, również uwolnieni są osobiście od kary cielesnej, w razie popełnionego przestępstwa i od zaciągu wojskowego. Art. 14. Osoba, udarowana medalem z popiersiem JEGO CESARSKIEJ M., utraca takowy tylko za wyrokiem, w drodze kryminalnej zapadłym, i za Najwyższem zezwoleniem. Art. 15. Na przedstawienie Komisji Rząd: Spraw W. i D., asygnowany będzie ze Skarbu Królestwa Pol: odpowiedni fundusz, przeznaczony na wybicie medali, stosownie do przepisów powołanego Postanowienia Rady Administr:, z dnia 26 Wrześ: (7 Paźdz:) 1840 r., Artystom, Fabrykantom i Rękodzielnikom udzielanych. Art. 16. Osoby, którym medale za zasługi z Gabinetu Naszego udzielone będą, opłacać winny na rzecz Inwalidów, to iest: za medal złoty, na wstążce orderu Śgo ANDRZEJA, rubli sr: 60; na wstążce orderu Śgo ALEXANDRA, lub Śgo WŁODZIMIERZA, rubli sr: 45; na wstążce ord: Śej ANNY, rub: sr: 30; a za medal srebr:, rub: s. 7 kop: 50; medale za uratowanie ginących i za inne czyny, dla dobra ludzkości podejmowane, udzielane będą bezpłatnie. Art. 17. Odebrany, na zasadzie art. 14go, za przestępstwo, medal, zwrócony być winien do Gabinetu Naszego, ieżeli z tegoż Gabinetu był wydany; w przeciwnym razie powróconym będzie do zbioru medali, przygotowanych z polecenia Rady Administr: z funduszu, na ten cel przez nią zaasygnowanego. Art. 18. Prerogatywy, artykułami 12 i 13m zapewnione, osobom medalami ozdobionym, oraz skutki w razie przestępstw, przez też osoby popełnionych, w art. 14 i 17m oznaczone, rozciągaią się na przyszłość i do osób, które iuż dotąd medalami ozdobione zostały.

— Jutro o godz: 6tej wieczorem odbędzie się posiedzenie *centralne* Warsz: Towarz: Dobroczynności.

— Na wsparcie biednych *Nadwiślan* złożono od Dyrekcji, Artystów i osób należących do składu Teatrów Warszawskich, złotych pol: 736. — *Magistrat M. Warszawy.* Zawiadamia Właścicieli domów w M. Warszawie i Przedm: Pradze położonych, iż wedle Listy przez Władzę Wyższą zatwierdzonej, maią prawo robić taxy budowli dla ubezpieczenia tychże od ognia, Budowniczowie, mianowicie: Wacł: *Ritschel* Starszy Radca Budowniczy przy Kom: Rz: Spraw W. i D. Ad: *Schütz* Radca Budowniczy Kom: Rz: P. i Skarbu. And: *Gołoński* Budowniczy Rządowy przy Kom: Rz: S. W. i D. Henr: *Marconi* Budowniczy Rząd: przy K. R. S. W. i D. Józ: *Gorecki* Budowniczy Rz: przy K. R. S. W. i D. Damazy *Borzęcki* Budowniczy Rz: przy K.R S.W. i D. Adam *Idźkowski* Budowniczy Pałaców Cesarskich. Ant: *Corazzi* Starszy Radca Budowniczy przy Okręgu Naukowym. Alf: *Kropiwnicki* Budowniczy M. Warszawy. Lud: *Kozubowski* Budowniczy Dyrekcji Ubezpieczeń. Józ: *Lessel* Budowniczy M. Warszawy. Ad:

Schuch Budowniczy. Stef: *Baliński* Budowniczy Gub: Mazow:. Jan *Perkowski* Budowniczy Poczt. Fel: *Boretti* Budowniczy Pałaców Cesarskich. Józ: *Barwikowski* Inspektor do Miasta Warsz:. Ludw: *Szmidecki* Adjunkt Budowniczy Okręgu Naukow:. Kl: *Konopka* Adjunkt Budowniczy przy Rządzie Gub: Maz:. Piotr *Friedrich* Adjunkt Budowniczy przy K. R. P. i Skarbu. Józ: *Mikułowicz* i *Thomas* Budowniczowie wolno praktykuiący. Oświadcza przytem tymże Włościcielom, że sporządzone przez innych Budowniczych taxy przyięte nie będą. Prezydent *Graybner*. Naczelnik Kan: G. *Jakołkowski*.

— W miesiącu Grudniu r. b., wyjdą z druku Poezje Ludwika *Orzeszki*, pod tyt: *Fragmenty i Pieśni fantastyczne*. Wydanie będzie ozdobne, w iednym tomie, in 8vo, naymniej 12 arkuszy druku zawierającym. Cena zł. 10. Oprócz osób które łaskawie zbieraniem prenumeraty zatrudnić się raczyły, można prenumerować we wszystkich Księgarniach Warsz:.

— Od końca Lipca aż dotąd, we wszystkich okolicach Warszawy przedstawiaią się co wieczór osobliwsze widoki, nadzwyczajne w ogrodach i na polach zgromadzania się w tłumy napowietrzne drobnych owadów z rodz: *Limnobia*, *Chironomus* i innych, *komarom* podobnych. Niniaki czas temu, w iednym z ogrodów w Aleach, z zadziwieniem przyglądano się powstaiącym nad zachodem słońca z każdego drzewka i krzaku, iak z dymniku, wązkim niby strumieniom dymu, wężykowato wzbiiaiącym się do góry, które na kilkanaście do kilkudziesięciu łokci widzialne, niknęły wreszcie w oddaleniu przed okiem, a temi pozornemi dymami były nieobliczone tłumy tych drobnych istot żyiących. Podobne zjawiska spotykano wszędzie na okolicznych polach, osobliwie po nad miejscami w których większa iest wegetacja. Będąc gąsienicami, iedne z tych owadów żyły w wodzie, drugie w ziemi, a te ostatnie niszczyły może w korzeniach niejedną z tych roślin które my tak starannie uprawiamy. Teraz doszedłszy skrzydlatego stanu, zachowuią się najniewinniej; nie kolą iak komary, może i nic nie iedzą, a ieśli iedzą, to prawie tylko powierzchowne wilgocie na roślinach, wśród których liści nieporuszone cały dzień przepędzaią; lecz zatrzymały ieszcze ślad swoiej natury wodnej, bo nie mogąc znieść powietrza zupełnie suchego, wieczorem rozpoczynaią swój *weselny taniec*, przy czem zazwyczaj więcej iest samców ani żeli samic. Według wszelkiego podobieństwa do prawdy, te boie roszywki, a koniecznie im do rozmnożenia gatunku własnego potrzebne, odbywaią wprost nad miejscami, w których iako gąsienice żyły; im zaś wilgotniejsze iest powietrze, tym wyżej ku obłokom zachodzi każda ich kolumna, wyciągnięta to od wierzchołku drzewa w sadzie, to nawet od słupa latarniowego w mieście. Ale cóż powiedzieć o ich mnogości w iednym tylko tak rozciągniętym strumieniu? cóż dopiero w iednym ogrodzie!... w okolicy!... w kraiu! .. Są one tak bez liczby, iak iest bez końca nasze dociekanie czem żyły? iak wychowały się? na iaki cel takim tłumem z łona nicości wyprowadzone zostały? To tylko pewna, że nadzwyczajnie mokry rok teraźniejszy wylężenie się im ułatwił, bo żaden taki owad bez wilgoci nie może wyjść ze swoiej poczwarki, ani wyczołgać się z pod ziemi. *A. W.*

— *Główna Kassa Oszczędności.* Według poprzedniego ogłoszenia, uczestników 2088, posiadało kapitał r. s. 40,454 k. 40 (zł. 269,696). Następnie w tygodniu upłynionym do dnia wczorajszego włącznie, wydano książeczek nowych 34. na które, tudzież na dawniejsze w 339 wnioskach złożono r. sr. 1830 k. 45 (zł. 12 203); razem uczestników 2122, r. sr. 42,284 k. 85 (zł. 281 899); na żądanie 11 uczestnikom zwrócono (prócz procentu Rs. 5 k: 47), r. s. 321 kop. 75 (zł. 2145), i umorzono książeczek oszczędności 7; przeto uczestników 2115, posiada kapitał r. s. 41,963 k. 10 (zł. 279 754).

— W tych dniach przeieżdżał przez *Warszawę* i bawił tu tydzień, P. Dyonizy *M'Chler* (Mikler) Irlandczyk, od lat kilkudziesięciu w *Polsce* osiadły. Sędziwy ten Starzec Założyciel licznych i wspaniałych ogrodów angiels: w Guberniach Zachodnich Cesarstwa, znany z znakomitych odkryć botanicznych, wracaiąc z Guberni *Litewskich*, odwiedził nasze miasto po blisko 40 letniej nieobecności. Za panowania Króla Stanisława Augusta, od którego to Monarchy był nader łaskawie przyjmowanym, P. *Mikler* urządził przy pałacu *Chreptowicza* na *Długiej* ulicy, w przeciągu tylko 2ch tygodni, ogródek w guście angielskim, o czem pisaliśmy przed kilką miesiącami. Będąc teraz w *Warszawie*, odwiedził on to miej-

sce dla siebie pamiętne, ale pracy swoiej iuż i śladu nawet nie znalazł; ów ogródek angielski którym cieszyła się ówczesna Publiczność *Warszawska*, ustąpił miejsca różnym ozdobnym i obszernym budowlom; (teraz ten dom iest *Ostrowskich*) P. *Mikler* wraca teraz do Gub: *Wołyńskiej*, gdzie stale zamieszkuie; będąc w naszem mieście, dał kilka rad Właścicielom ogrodów tu i w okolicy, posłużyć mogących do upiększenia ich dziedzin. Sądzim, że rady te biegłego w swej sztuce, urzeczywistnionemi zostaną i powiększą w kraiu tutejszym pamiątki prac które P. *Mikler* zostawił. — Józef *Żbikowski* Komornik przy Trybunale Cywil: Gub: Mazow:, przeniósł swoie mieszkanie do domu Starym Teatrem zwanego, przy ulicy Sto-Jerskiej pod Nr 1790, w bramie od frontu na dole, o czem ma honor interesentów zawiadomić. — Onegdaj wydobyto z Wisły ciało niewiadomego Człowieka. Z odzieży można wnosić, że był Flisem. Tegoż dnia na *Pradze*, bryła ziemi oberwawszy się, złamała nogę pracuiącemu tamże robotnikowi.

Anglja. — Xię *Pruski* 22go z. m. po odwiedzinach Arcy-Biskupa *Jorku*, wyiechał do *Szkocji*. — Dzienniki ministerjalne ang: ujmnią się za taktyką woienną Xcia *Żuęwil* i biegłością artylerji fran:, i nazywaią pewnych korespondentów naigrawaiących się z bombardowania *Tangeru*, paszkwilantami. — 2 pułki poprzednio przeznaczone do Indji wschod:, otrzymały rozkaz zostać w Anglji. — Zaraz po odwiedzinach Króla Franc:, Królowa *Wiktorja* ma zwiedzić *Irlandję*, wtedy też spodziewane iest ułaskawienie *Okonela*.

Belgja. — Król i Królowa 22go z. m. przybyli z *Laeken* do *Bruxelli* aby powitać wracaiącego do Niemiec Następcę tronu *Wirtemberg:*.

Francja. — Rząd 23go z. m. ogłosił wiadomości od Marszałka *Bugeaud* (Biużo) datowane 9go z. m.; wówczas obóz iego znajdował się pod *Lalla Magrnia*. Układy z obozem marokańs: nie doprowadziły do żadnego skutku; armia Marszałka została przez parostatki francuz: dostatecznie zaopatrzoną. Eskadra Xcia *Joinville* (Żuęwil) 9go z. m. była ieszcze w przystani *tangerskiej*. Dziwią się bardzo nad lakoniczną treścią tego raportu. — Podług dziennika *Sporów*, Marszałek *Biużo* pomaszerował nie do *Fez* ale ku zach dowi, celem odegnania stronników *Abdelkadera* i sprowadzenia na powrót niektórych pokoleń; gwałtowne upały i brak wody zmusiły Marszałka wrócić do wody. Jenerał *Lamoriciere* (Lamorysjer) dowodzi korpusem obserwacyjnym na granicy. Armja dostatecznie iest w żywność zaopatrzoną, pomimo 36stop: upału, choroby niepomnażaią się znacznie. Jenerał *Tempoure* (Tampur) w *Sebdu*, Pułkownik *Eynard* w *Saidzie* i Jenerał *Marey* w *Tiaret* strzegą linji południowej, Jenerał *Bourjolli* (Burżoli) dowodzi rezerwą. W *Maroko* ciągle ogłaszaią *wojnę świętą*. O pochodzie do *Fez* powątpiewaią. — Xię *Zuęwil* 11go lub 12go b. m. zamyślał odpłynąć do *Mogador*. — Zapewniaią, iż dano rozkaz wysłać 2 pułki piechoty i pułk ułanów dla Marszałka *Biużo*, i 2 kompanje inżynierji, a iedną artylerji dla Xcia *Żuęwil*. — O fl cie Xięcia doszły świeższe wiadomości z 10go z. m. Flota 9go z. m. wieczorem odpłynęła z *Tangeru* w stronę zachodnią, miasto nadbrzeżne *Arzill* zostało przez nią powitane kulami, które cokolwiek zrządziły szkody. *Larasz* i *Rabat* z trudnością są dostępne dla statków większych, a trudniej ieszcze *Mogador* mocno obwarowany i broniony po części przez armaty darowane kiedyś Cesarzowi od *Holandji*. Xię *Żuęwil* zamyśla tu wylądować, ale wprzód miasto zbombardować przez statki parowe. Prócz domów Konsulów *amer:* i *sardyńs:* wszystkie inne zabudowania konsulatów w *Tangerze* zostały przez bombardowanie uszkodzone. — P. *Lesseps* dawniej Konsul w *Barcelonie* wyiechał do *Alexandrji*, aby tamże objąć urząd Konsula. — Flota towarzyszyć maiąca Królowi do Anglji, dowodzona będzie nie przez Xcia *Żuęwil*, lecz przez Wice-Admir: *Lasusse* (Lasys). — Hrabia *Bomfim* znany Dowódzca powstania w Portugalji, przybył z *Hiszpanji* do *Baionny*, zkąd udaie się do *Paryża*.

Hiszpanja. — Rodzina Królewska 12go z. m. wylądowała w *Tarragonie;* ponieważ Królowa panuiąca i iej Siotra na morzu zasłabły, przeto dalszą drogę do *Walencji* odbyto lądem. Jenerał *Narwaez* od 16go z. m. iest z powrotem w *Madrycie*. — Kwestja o zaślubienie Królowej *Izabelli*, nateraz spoczywa. — Spory z dworem Papiezkim

ieszcze nie są załatwione. — Xiążę *Ossunia* zachorował niebezpiecznie.

Niemcy.— Xżę panuiący *Sasko-Koburgski Gotha*, zamyśla odbyć podróż do *Paryża* i *Londynu*.

Rozmaitości.— W pierwszej książce za r. 1842 pod tytułem: *Repertoar Rossyjskiego i Panteon wszystkich Europejskich Teatrów*, na stronnicy 68 powiedziano: „Pewnem iest, że takich Komików iakiemi byli ulubieni Artyści francuzcy *Brunet*, *Potje*, i iakim był nieboszczyk Aloizy *Żółkowski*, tworzą tylko wieki.” — Z *Berlina* piszą: Na postrach patrolistów nocnych, przybył tu Margrabia *Waterford* mieszkaniec *Irlandji*, słynny w wielu kraiach Europy z swoich harców z patrolistami. Niezliczone są latarnie uliczne, które z swywoli podruzgotał; taka iego namiętność. Teraz iest żonaty, rzecz ciekawa czy go Żona poskromiła. — Zegarmistrz *Wiennerl* rodem z *Wiednia*, osiadły w *Paryżu*, otrzymał Krzyż legji honorowej, za uczestnictwo w tegoroczney wystawie. Naiznakomitsi francuzcy Zegarmistrze *Buchoud* (Bjuszu) i *Breguet* nie dostąpili ieszcze tego zaszczytu. — W *Nant* 22go Maia stracono morderców Kupca *Lemon*, Franciszka *Joube* (Żubb) i Marję *Gilbert*. W sali pałacu sprawiedliwości, *Żubb* widząc między obecnemi kilku młodych ludzi, rzekł do nich: „Panowie, *kłamstwo* przywiodło mnie do stanu w którym teraz zostaię; pamiętajcie, że wam to powiedział delikwent na śmierć skazany.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Jenerał Lejt: Hra: Tołstoj, z Moskwy; Komirowski Józ: Dz: z Wierzbna; Omieciński Alex: Dz: z Gub: Wołyńskiej; Kuczewski Jan Dz: z Starościna; Jędrzeiowski Stan: Oby: z Lubochny; Przystoiecki Rom: Oby: z Samborca; Markowski Krysztof Dz: z Żukowa.

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połud: 14.